

Kérdőíves felmérés
települési önkormányzatok számára
„Pest vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” című
TOP_PLUSZ-3.1.1-21- PT1-2022-00001 kódszámú projekt
Pest vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési stratégia és akciótervének
felülvizsgálatához

Készítette: Modláné Görgényi Ildikó szakmai vezető

TELEPÜLÉSI MUNKAERŐPIACI ÉS GAZDASÁGI HELYZET ELEMZÉSE

Ahogy a 66 ÖNKORMÁNYZAT látja Pest vármegyét munkaerőpiac és foglalkoztatás települési nézőpontból

(66 település válaszai alapján)

BEVEZETŐ KÖRÜLMÉNYEK

Pest Vármegye Önkormányzata a „Pest vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” című, TOP_PLUSZ-3.1.1-21-PT1-2022-00001 azonosítószámú projekt keretében megkezdte a 2023-ban elkészült foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési stratégia és akcióterv felülvizsgálatát. A felülvizsgálat célja, hogy a stratégiai dokumentumok a lehető legpontosabban tükrözzék a települések aktuális munkaerőpiaci, gazdasági és fejlesztési helyzetét, valamint a jövőre vonatkozó igényeit.

A folyamat részeként készült kérdőív a települések tapasztalatait, problémáit és fejlesztési elképzeléseit gyűjti össze. Pest vármegye 187 településéből 66 település töltötte ki a kérdőívet, ami értékes és releváns mintát biztosít a térség sokszínű településszerkezetéből. A válaszadók között községek, nagyközségek és városok egyaránt szerepelnek, így a beérkezett adatok jól tükrözik a különböző méretű és funkciójú települések helyzetét.

Ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy a 66 válaszadó település a vármegye teljes településszámának 35%-át fedi le. Bár ez a minta már alkalmas a térségi tendenciák azonosítására, a válaszadók számának növekedése még pontosabb, részletesebb és reprezentatívabb képet adna Pest vármegye teljes munkaerőpiaci és gazdasági állapotáról. A települések együttműködése ezért kiemelt jelentőségű a stratégia megalapozottsága és a jövőbeni fejlesztési programok hatékonysága szempontjából.

A települések szerepelnek az alábbi összegző táblázatban, amely bemutatja Pest vármegye településtípusainak lakosságszám-szerkezetét és szélső értékeit. Ez a kontextus segít értelmezni, hogy a kérdőívben megjelenő problémák és fejlesztési igények milyen települési arányból, mint háttérből származnak.

Összegző táblázat (Pest vármegyei viszonyok)

Kategória	Jellemző lakosságszám	Pest vármegyei szélsőségek
Község	0 – 3 000 fő	Tésa (86 fő) – Galgahévíz (kb. 2 500 fő)
Nagyközség	3 000 – 10 000+ fő	Remeteszőlős (kb. 1 100 fő*) – Mogyoród (kb. 10 000 fő)
Város	2 000 – 70 000+ fő	Visegrád (1 800 fő) – Érd (72 000 fő)

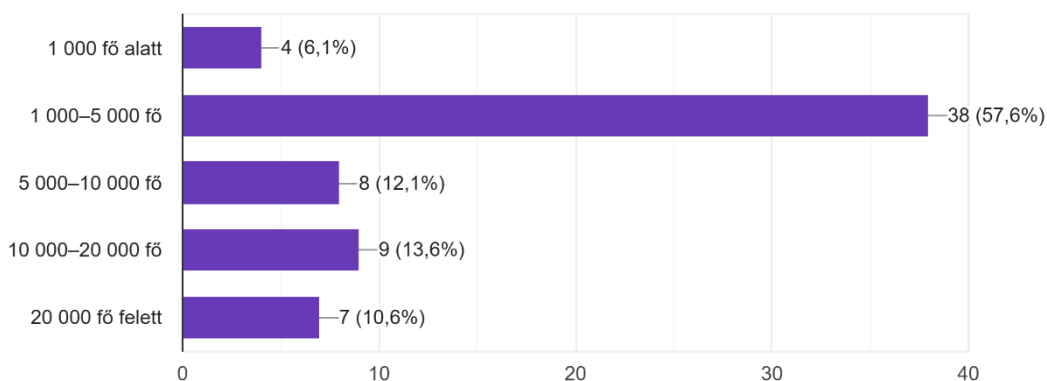
1. Települési alapadatok

1.1. A település lakosság száma

A válaszadó települések többsége 1 000–5 000 fő közötti lakosságszámmal rendelkezik, ami egyértelműen kistelepülés-domináns térségi szerkezetet jelez. Ez a méret meghatározza a gazdasági aktivitást, a szolgáltatások elérhetőségét és a munkaerőpiaci kínálatot is. A kisebb települések jellemzően korlátozottabb helyi foglalkoztatási lehetőségekkel bírnak, ami az ingázás magas arányát eredményezi. A 10 000 fő feletti települések alacsony aránya azt mutatja, hogy kevés a gazdasági centrum, így a munkaerőpiaci dinamika erősen függ a környező nagyobb városoktól. A településszerkezetből következik, hogy a fejlesztéseknek a mobilitás, a helyi vállalkozásfejlesztés és a közszolgáltatások erősítése irányába célszerű mutatniuk. A lakosságszám szerkezete egyben azt is jelzi, hogy a térség demográfiai kihívásokkal küzd, különösen az elvándorlás és az elöregedés tekintetében.

Munkaerőpiac és foglalkoztatás települési nézőpontból 1. Települési alapadatok 1.1. A település lakosság száma:

66 válasz

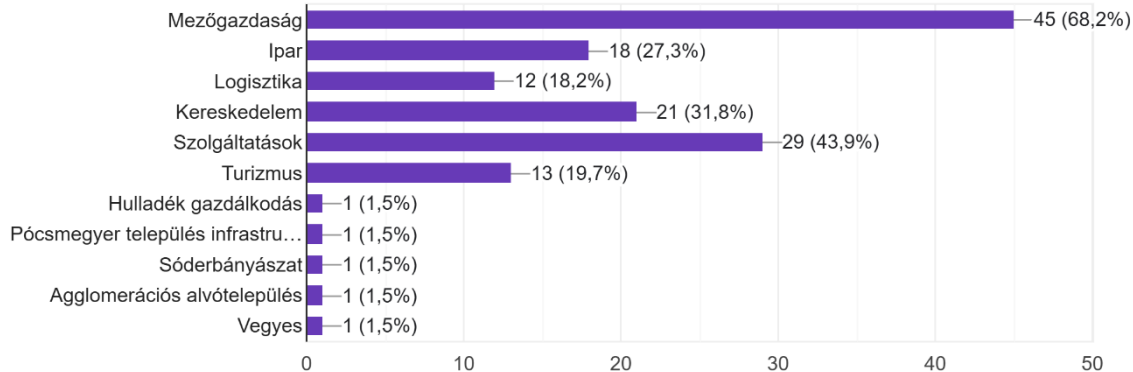

1.2. A település gazdasági szerkezet

A gazdasági szerkezetet a mezőgazdaság dominanciája határozza meg, amely 45 településen jelenik meg, és a térség vidéki karakterét erősíti. A szolgáltatások és a kereskedelem szintén jelentős szerepet játszanak, ami stabil, de alacsony hozzáadott értékű gazdasági alapot biztosít. Az ipar és a logisztika alacsonyabb aránya korlátozza a magasabb termelékenységű munkahelyek létrejöttét, ami a fiatal, képzett munkaerő elvándorlását erősítheti. A speciális helyzetű települések (pl. vízbázisvédelem, agglomerációs korlátozások) fejlesztési lehetőségei szűkebbek, ami célzott támogatási programokat indokol. A gazdasági szerkezet diverzifikációja szükséges, különösen a digitális és zöld gazdaság irányába, amelyek új foglalkoztatási lehetőségeket teremthetnek. A jelenlegi szerkezet ugyan stabil, de hosszú távon nem biztosít fenntartható növekedést.

1.2. A település gazdasági szerkezete (több válasz):

66 válasz

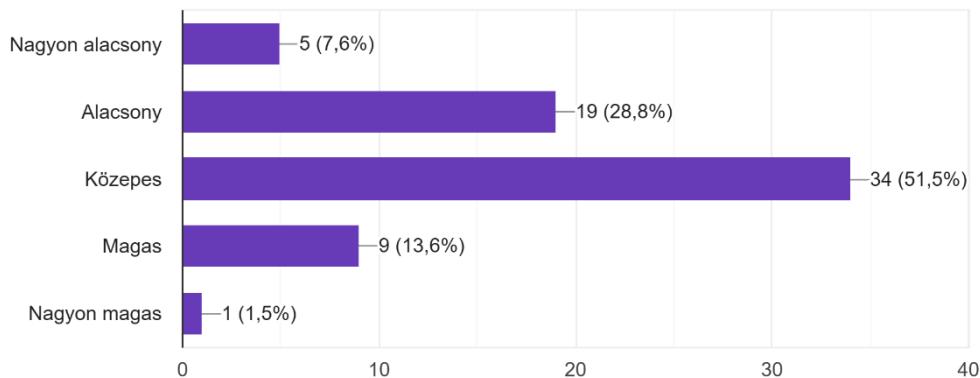

1.3. A helyi vállalkozások működésének mértéke

A települések többsége közepesnek értékeli a helyi vállalkozások működését, ami azt jelzi, hogy a vállalkozói aktivitás jelen van, de nem meghatározó. A magas értékelést adó települések aránya alacsony, ami arra utal, hogy a vállalkozói ökoszisztéma fejlesztése szükséges. A vállalkozások működését befolyásolja a településméret, a közlekedési elérhetőség és a helyi kereslet. A vállalkozásfejlesztési programok, a mentorálás és az inkubációs szolgáltatások erősíthetik a helyi gazdaságot. A közepes aktivitás arra utal, hogy a települések többsége nem rendelkezik erős gazdasági motorral, így a foglalkoztatás jelentős része a térségen kívül valósul meg. A vállalkozások támogatása kulcsfontosságú a helyi gazdaság élénkítéséhez.

1.3. Milyen mértékben jellemző a településen a helyi vállalkozások működése?

66 válasz

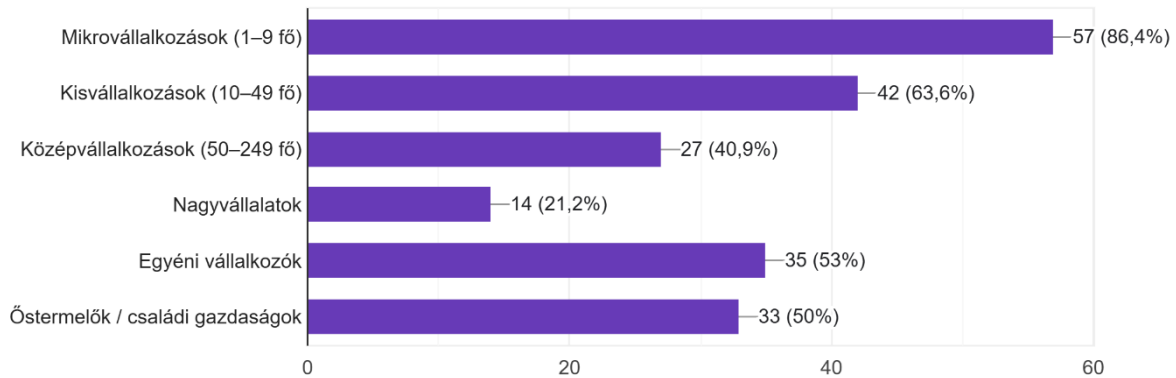
1.4. Vállalkozástípusok jelenléte

A térségben dominánsak a mikrovállalkozások, amelyek a helyi gazdaság gerincét adják. A kisvállalkozások jelentős aránya stabil foglalkoztatási bázist biztosít, ugyanakkor a közép- és nagyvállalatok alacsony száma korlátozza a magasabb hozzáadott értékű munkahelyek létrejöttét. Az östermelők és családi gazdaságok jelenléte a mezőgazdasági karaktert erősíti. A vállalkozástípusok szerkezete indokolja a KKV-támogatások, a digitalizáció és a piacra jutási programok fejlesztését. A

nagyvállalatok hiánya miatt a települések kevésbé vonzóak a fiatal, magasan képzett munkaerő számára. A vállalkozási struktúra fejlesztése nélkül a térség gazdasági növekedése korlátozott marad.

1.4. Mely vállalkozástípusok vannak jelen a településen? (több válasz)

66 válasz

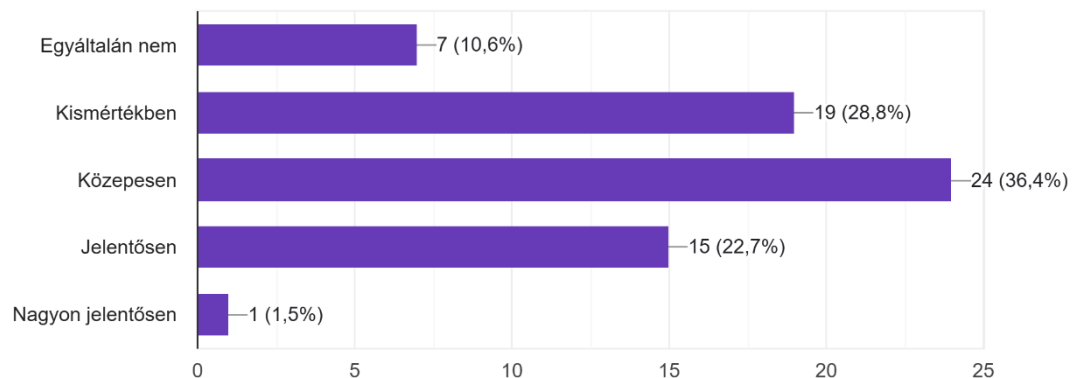

1.5. A gazdasági visszaesés hatása

A települések többsége közepes vagy jelentős visszaesést tapasztalt az elmúlt két évben, ami a gazdasági sérülékenységre utal. A visszaesés különösen a kisvállalkozásokat és a mezőgazdaságot érintette, ahol a piaci ingadozások és a költségnövekedés erősen érezhető. A gazdasági visszaesés hatásai között megjelenhet a beruházások elhalasztása, a munkaerő-kereslet csökkenése és a vállalkozások működési kockázatainak növekedése. A települések számára ezért kiemelten fontos a gazdaságfejlesztési támogatásokhoz való hozzáférés és a helyi gazdaság ellenállóképességének növelése. A visszaesés hosszú távon a munkaerőpiacot is gyengíti, különösen a fiatalok elvándorlása révén. A gazdasági stabilitás helyreállítása érdekében célzott beavatkozások szükségesek.

1.5. Mennyire érintette a települést a gazdasági visszaesés az elmúlt 2 évben?

66 válasz

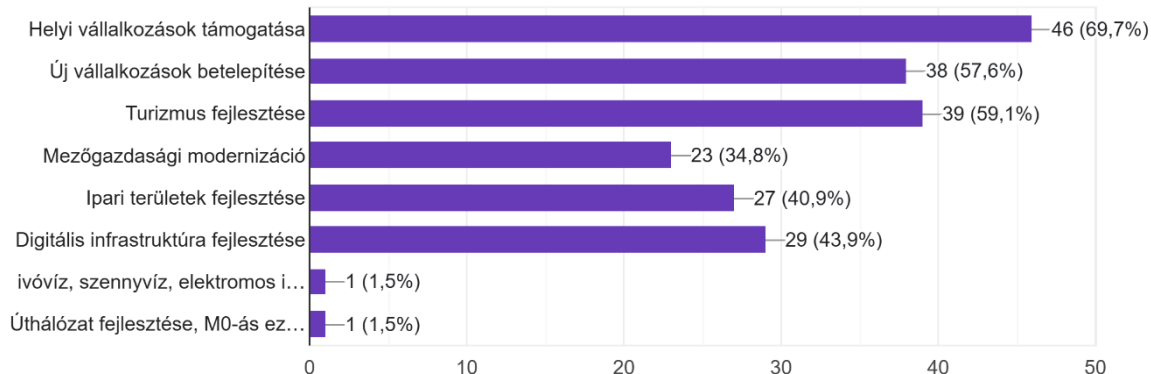
1.6. Gazdaságfejlesztési beavatkozások szükségessége

A települések szerint a legfontosabb fejlesztési területek a helyi vállalkozások támogatása, az új vállalkozások betelepítése és a turizmus fejlesztése. Ezek a prioritások azt mutatják, hogy a települések

a gazdasági diverzifikációt és a foglalkoztatási lehetőségek bővítését tartják kulcsfontosságúnak. A digitális infrastruktúra fejlesztése szintén kiemelt igény, ami a modern gazdasági működés alapfeltétele. Az ipari területek fejlesztése a magasabb hozzáadott értékű munkahelyek létrehozását célozza. A válaszok alapján a települések komplex gazdaságfejlesztési csomagot igényelnek, amely egyszerre támogatja a helyi vállalkozásokat és vonzza az új befektetőket.

1.6. Mely területeken lenne szükség gazdaságfejlesztési beavatkozásra? (több válasz)

66 válasz

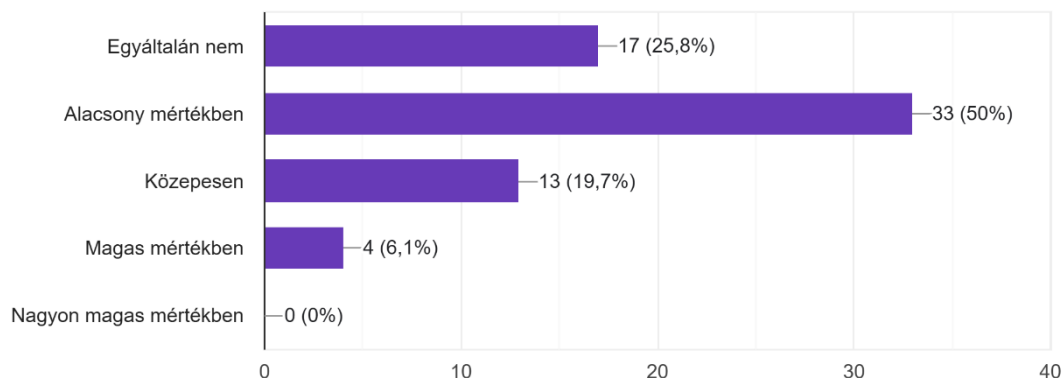

1.7. A szezonális foglalkoztatás mértéke

A települések többsége szerint a szezonális foglalkoztatás alacsony vagy közepes mértékben jellemző. Ez arra utal, hogy a térség gazdasága nem erősen szezonális, vagy a szezonális ágazatok (pl. turizmus) nem eléggé dominánsak. A magas szezonális foglalkoztatást jelző települések aránya alacsony, ami stabilabb éves foglalkoztatási szerkezetet jelez. Ugyanakkor a szezonális munka jelenléte bizonyos településeken munkaerő-ingadozást okozhat. A szezonális foglalkoztatás alacsony szintje kedvező a munkaerőpiaci stabilitás szempontjából. A települések számára a szezonális munka nem jelent meghatározó kihívást.

1.7. Milyen mértékben érinti a települést a szezonális foglalkoztatás?

66 válasz

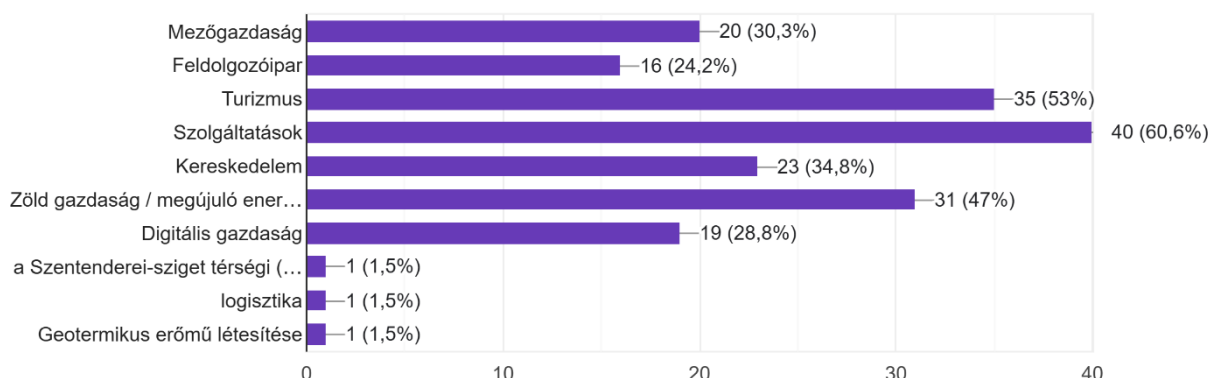

1.8. Növekedési potenciál

A települések szerint a legnagyobb növekedési potenciál a szolgáltatásokban, a turizmusban és a zöld gazdaságban rejlik. Ezek az ágazatok a térség adottságaira épülnek, és fenntartható fejlődési irányt jelentenek. A mezőgazdaság és a feldolgozóipar szintén jelentős potenciállal bír, különösen a helyi termékek értékláncainak fejlesztése révén. A digitális gazdaság megjelenése azt mutatja, hogy a települések nyitottak az innovációra és a modern gazdasági megoldásokra. A logisztika és a geotermikus energia alacsony említése speciális helyi adottságokra utal. A növekedési potenciálok kihasználása komplex fejlesztési stratégiát igényel.

1.8. Mely gazdasági területekben lát növekedési potenciált a településen? (több válasz)

66 válasz

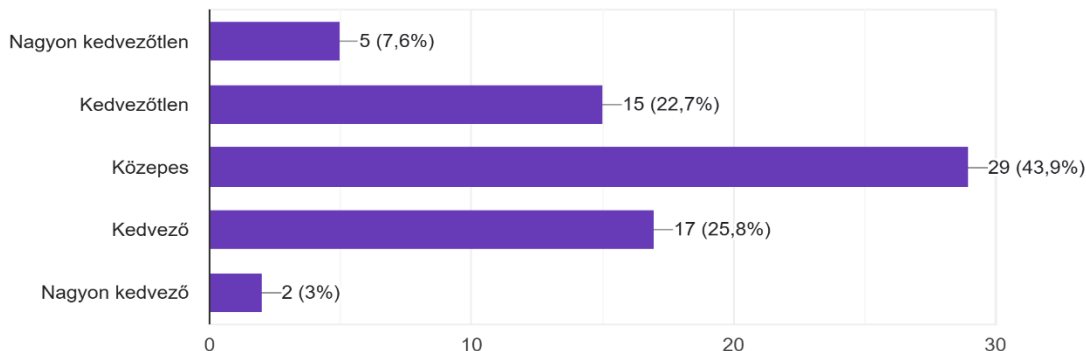
2. Munkaerőpiaci helyzet

2.1. A település munkaerőpiaci helyzetének értékelése

A települések többsége a munkaerőpiaci helyzetet **közepesnek** (29 válasz) vagy **kedvezőnek** (17 válasz) értékeli, ami azt mutatja, hogy a térségben nincs akut foglalkoztatási válság. A kedvezőtlen vagy nagyon kedvezőtlen értékelések aránya alacsony (összesen 20 település), ami arra utal, hogy a munkaerőpiaci problémák inkább strukturálisak, mintsem válságszerűek. A kedvező értékelést adó települések valószínűleg jobb közlekedési kapcsolatokkal, erősebb vállalkozói bázissal vagy stabilabb intézményi háttérrel rendelkeznek. A közepes értékelés ugyanakkor jelzi, hogy a munkaerőhiány, az elvándorlás és a képzési hiányok továbbra is jelentős kihívást jelentenek. A települések többsége tehát egy „közepesen stabil, de fejlesztésre szoruló” munkaerőpiaci környezetben működik. Ez a helyzet célzott fejlesztési beavatkozásokat indokol, különösen a képzés, mobilitás és vállalkozásfejlesztés területén.

2. Munkaerőpiaci helyzet 2.1. Hogyan értékeli a település munkaerőpiaci helyzetét?

66 válasz

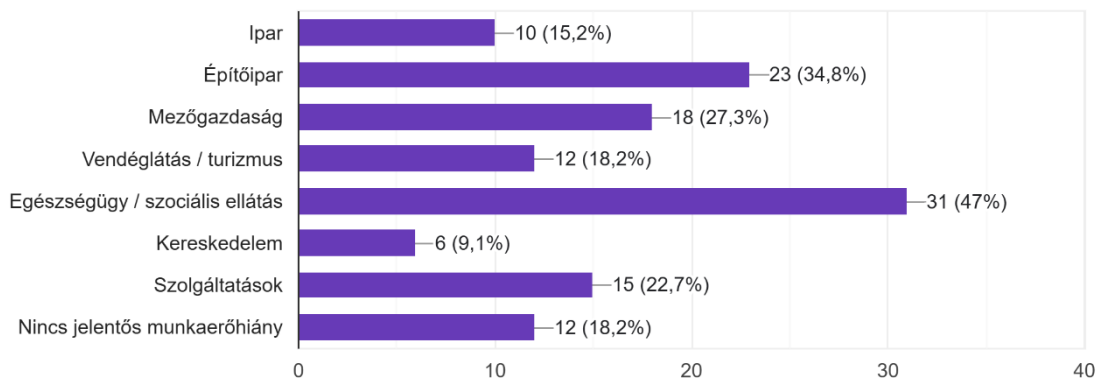

2.2. Munkaerőhiány ágazatok szerint

A legnagyobb munkaerőhiány az egészségügyben és szociális ellátásban jelentkezik (31 település), ami országos trendekkel összhangban áll. Ez a hiány különösen kritikus, mivel közvetlenül érinti a lakosság életminőségét és a települések vonzerejét. Az építőipar (23 település) és a mezőgazdaság (18 település) szintén jelentős munkaerőhiánnyal küzd, ami a beruházások lassulását és a termelési kapacitások csökkenését okozhatja. A vendéglátás és turizmus területén is érzékelhető a hiány, ami a térség turisztikai potenciálját korlátozza. A kereskedelem és szolgáltatások területén mérsékeltbb a hiány, de még így is jelentős. A munkaerőhiány kezelése komplex beavatkozást igényel. A képzési programok, a béremelés, a lakhatási támogatások és a mobilitási fejlesztések egyaránt szükségesek.

2.2. Mely ágazatokban jelentkezik a legnagyobb munkaerőhiány? (több válasz)

66 válasz

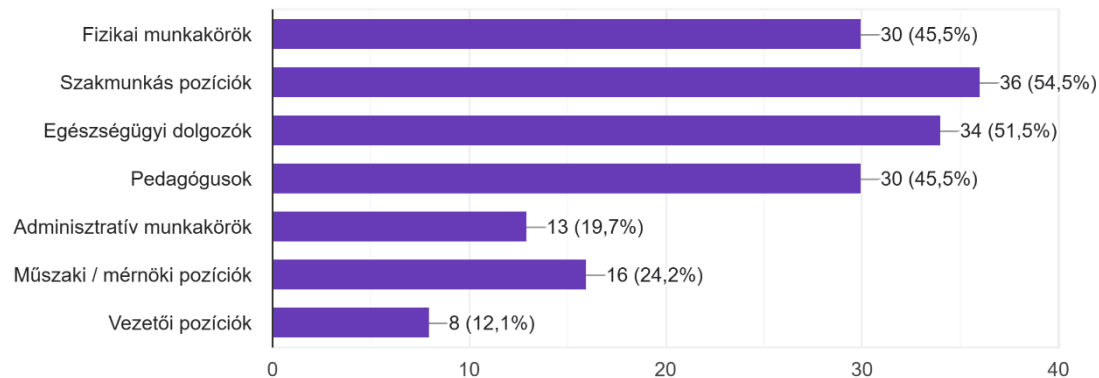

2.3. Nehezen betölthető munkakörök

A legnehezebben betölthető munkakörök a szakmunkások (36 település), az egészségügyi dolgozók (34 település) és a pedagógusok (30 település). Ezek a területek a települések működésének alapját jelentik, így a hiányuk rendszerszintű problémákat okoz. A fizikai munkakörök betöltése szintén nehéz (30 település), ami a helyi vállalkozások működését akadályozza. Az adminisztratív és műszaki pozíciók betöltése mérsékeltben nehéz, ami a képzett munkaerő elvándorlására utal. A vezetői pozíciók betöltése kevésbé problémás, de a kis települések esetében ez gyakran a szervezeti méretből fakad. A munkakörök betöltésének nehézsége a képzési rendszer hiányosságait és a települések korlátozott vonzerejét tükrözi.

2.3. Mely munkakörök betöltése a legnehezebb? (több válasz)

66 válasz

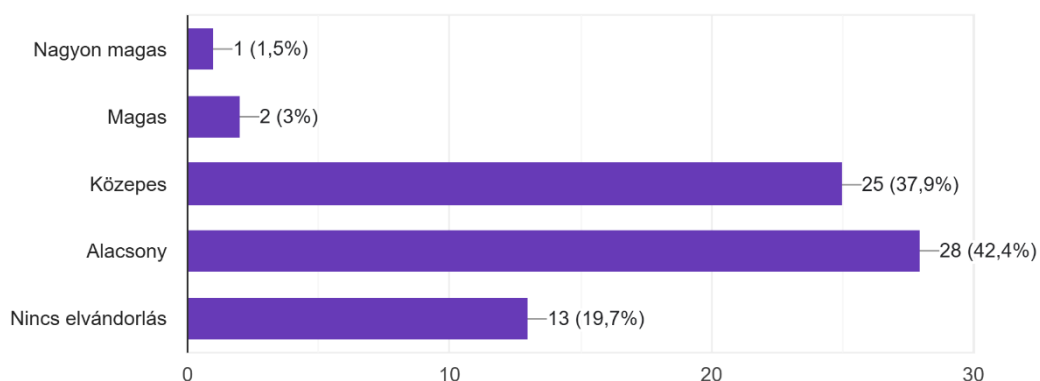

2.4. Elvándorlás mértéke

A települések többsége szerint az elvándorlás alacsony (28 település) vagy közepes (25 település) mértékű, ami viszonylag stabil demográfiai helyzetet jelez. Ugyanakkor a magas vagy nagyon magas elvándorlást jelző települések aránya (3 település) azt mutatja, hogy bizonyos térségekben komoly demográfiai nyomás van. A települések közel ötöde szerint nincs elvándorlás, ami pozitív jel, de valószínűleg a kisebb, erős közösségi kötődésű településekre jellemző. Az elvándorlás mértéke összefügg a munkaerőhiánnyal, a képzési lehetőségekkel és a lakhatási feltételekkel. A fiatalok elvándorlása különösen veszélyes, mert hosszú távon a települések elöregedéséhez vezet. A demográfiai stabilitás megőrzése érdekében a településeknek vonzó élet- és munkakörnyezetet célszerű biztosítaniuk.

2.4. Mekkora az elvándorlás mértéke?

66 válasz

3. Mobilitás és közlekedés

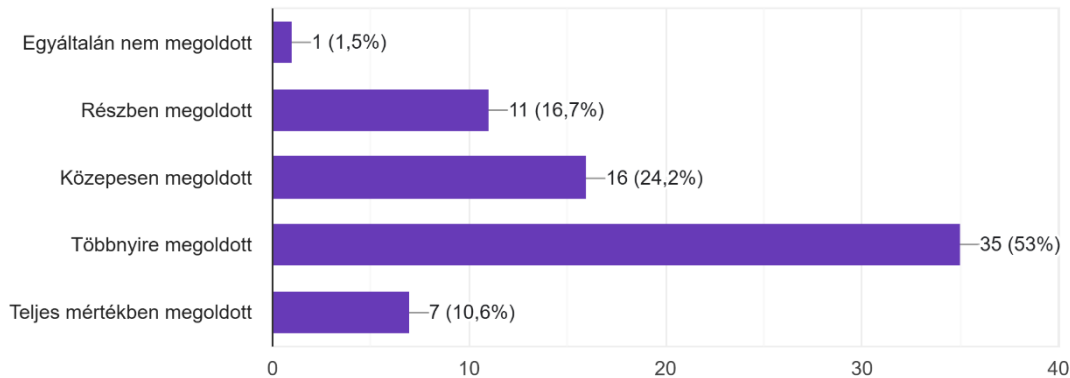
3.1. A munkába járás megoldottsága

A települések többsége szerint a munkába járás többnyire megoldott (35 település), ami azt jelzi, hogy a közlekedési infrastruktúra alapvetően működik. Ugyanakkor a „közepesen megoldott” kategória (16

település) arra utal, hogy jelentős különbségek vannak a települések között. A teljes mértékben megoldott munkába járást jelző települések aránya alacsony (7 település), ami azt mutatja, hogy a térségben kevés a kiváló közlekedési adottságú település. A részben vagy egyáltalán nem megoldott munkába járás (12 település) komoly akadályt jelent a foglalkoztatásban. A munkába járás megoldottsága szorosan összefügg a közösségi közlekedés minőségével, az úthálózat állapotával és a települések földrajzi elhelyezkedésével. A mobilitási fejlesztések kulcsfontosságúak a munkaerőpiaci részvétel növeléséhez.

3. Mobilitás és közlekedés 3.1. Mennyire megoldott a településről a munkába járás?

66 válasz

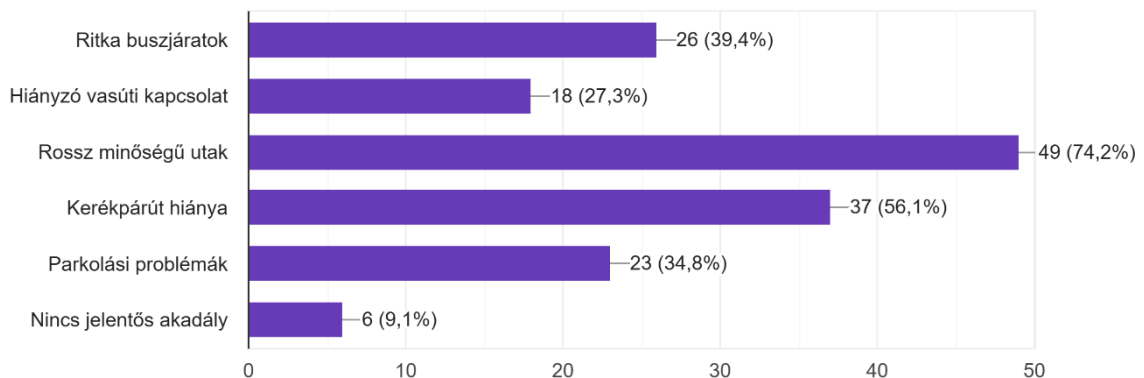

3.2. Közlekedési akadályok

A legnagyobb közlekedési akadály a rossz minőségű úthálózat (49 település), ami a térség egyik legkritikusabb infrastrukturális problémája. A kerékpárutak hiánya (37 település) szintén jelentős akadály, különösen a fenntartható közlekedés szempontjából. A ritka buszjáratok (26 település) a közösségi közlekedés gyengeségét jelzik, ami az ingázók számára komoly nehézséget jelent. A vasúti kapcsolat hiánya (18 település) tovább növeli a térség elszigeteltségét. A parkolási problémák (23 település) főként a nagyobb településeken jelentkeznek. A közlekedési akadályok összességében jelentősen rontják a munkaerőpiaci hozzáférést és a települések versenyképességét.

3.2. Melyek a legnagyobb közlekedési akadályok? (több válasz)

66 válasz

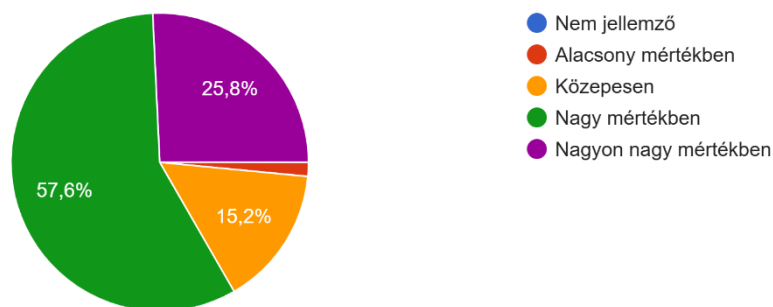

3.3. Ingázás mértéke

Az ingázás a települések többségében nagy mértékben (38 település) vagy nagyon nagy mértékben (17 település) jellemző. Ez azt mutatja, hogy a helyi munkaerőpiac nem képes elegendő foglalkoztatási lehetőséget biztosítani. Az ingázás magas aránya a települések gazdasági függőségét jelzi a környező városoktól. Az alacsony vagy nem jellemző ingázás aránya minimális, ami azt mutatja, hogy a települések többsége nem önellátó foglalkoztatásban. Az ingázás növeli a közlekedési infrastruktúra terhelését és csökkenti a helyi gazdaság bevételeit. A települések számára a helyi munkahelyteremtés és a közlekedési fejlesztések egyaránt kulcsfontosságúak.

3.3. Mennyire jellemző az ingázás a településről?

66 válasz

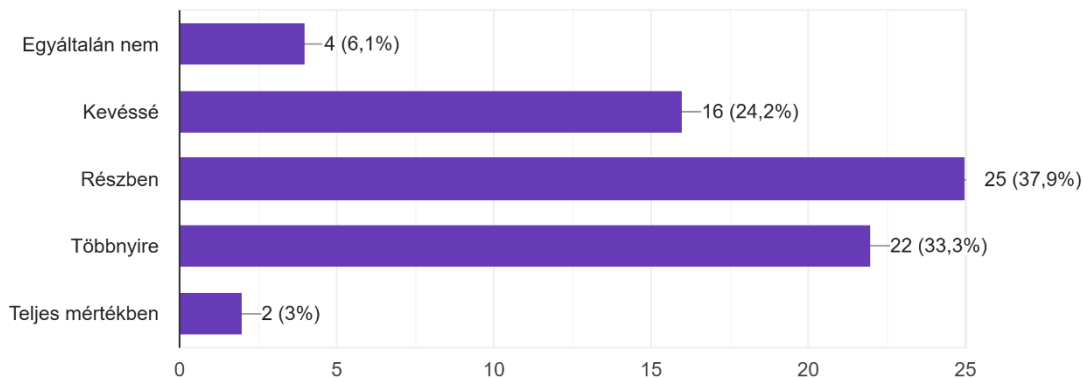
4. Képzési és oktatási helyzet

4.1. A képzési kínálat megfelelősége

A települések többsége szerint a képzési kínálat részben (25 település) vagy többnyire (22 település) felel meg a helyi igényeknek. Ez azt mutatja, hogy a képzési rendszer alapvetően működik, de jelentős hiányosságokkal küzd. A „kevésbé” és „egyáltalán nem” kategóriák (összesen 20 település) arra utalnak, hogy sok helyen a képzési struktúra nem illeszkedik a munkaerőpiaci szükségletekhez. A teljes mértékben megfelelő képzési kínálatot jelző települések aránya minimális (2 település), ami rendszerszintű problémát jelez. A képzési kínálat hiányosságai hozzájárulnak a szakemberhiányhoz és az elvándorláshoz. A települések számára kulcsfontosságú a hiányszakmák képzésének erősítése és a felnőttképzés fejlesztése.

4. Képzési és oktatási helyzet 4.1. Mennyire felel meg a képzési kínálat a helyi igényeknek?

66 válasz

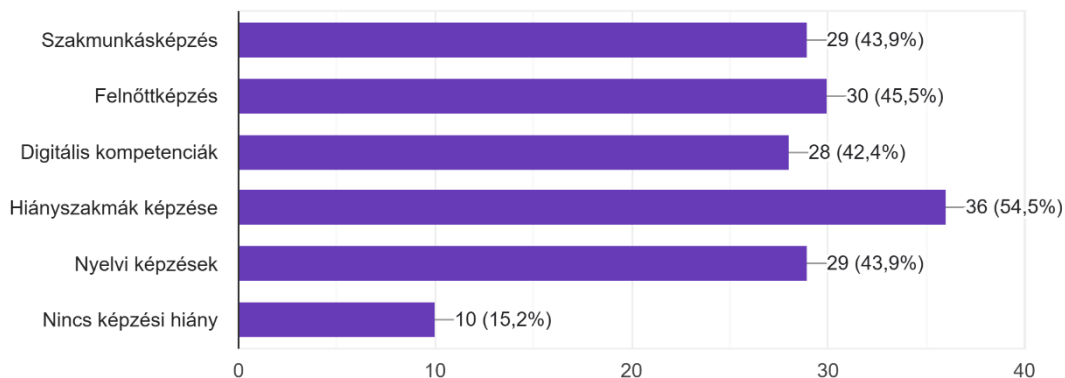

4.2. Képzési hiányok területei

A legnagyobb képzési hiány a hiányszakmák képzésében jelentkezik (36 település), ami összhangban áll a munkaerőhiányos ágazatokkal. A felnőttképzés hiánya (30 település) azt mutatja, hogy a munkaerő átképzése és továbbképzése nem megoldott. A digitális kompetenciák fejlesztésének hiánya (28 település) különösen problémás a modern gazdaságban, ahol a digitalizáció alapkövetelmény. A nyelvi képzések hiánya (29 település) korlátozza a vállalkozások nemzetközi kapcsolódását és a munkavállalók mobilitását. A képzési hiányok összességében a térség versenyképességét gyengítik. A települések számára komplex képzési fejlesztési programokra van szükség.

4.2. Mely képzési területeken van hiány? (több válasz)

66 válasz

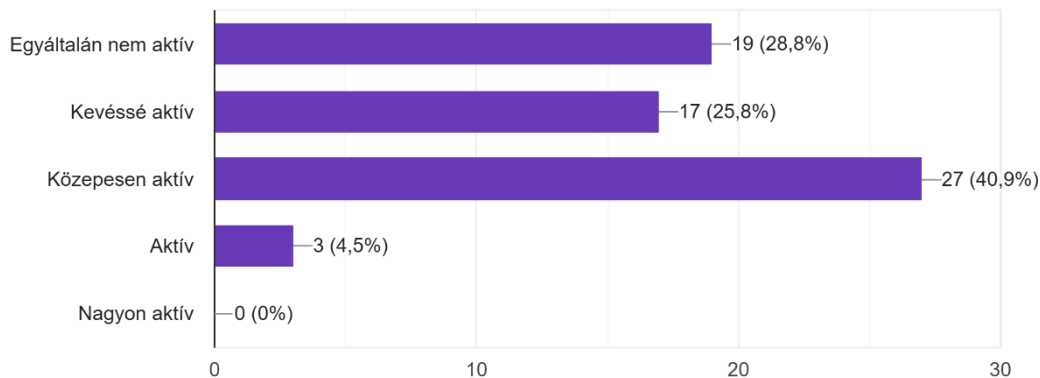

4.3. Kapcsolat a vállalkozások és képző intézmények között

A települések többsége szerint a vállalkozások és képző intézmények közötti kapcsolat nem aktív (19 település) vagy kevésbé aktív (17 település). Ez azt jelzi, hogy a képzési rendszer nem reagál megfelelően a munkaerőpiaci igényekre. A közepesen aktív kapcsolatot jelző települések aránya (27 település) azt mutatja, hogy vannak jó gyakorlatok, de ezek nem általánosak. Az aktív együttműködés aránya alacsony (3 település), ami rendszerszintű problémát jelez. A vállalkozások bevonása nélkül a képzési kínálat nem tud alkalmazkodni a gazdasági változásokhoz. A kapcsolat erősítése kulcsfontosságú a munkaerőhiány csökkentéséhez és a helyi gazdaság fejlesztéséhez.

4.3. Mennyire aktív a kapcsolat a vállalkozások és a képző intézmények között?

66 válasz

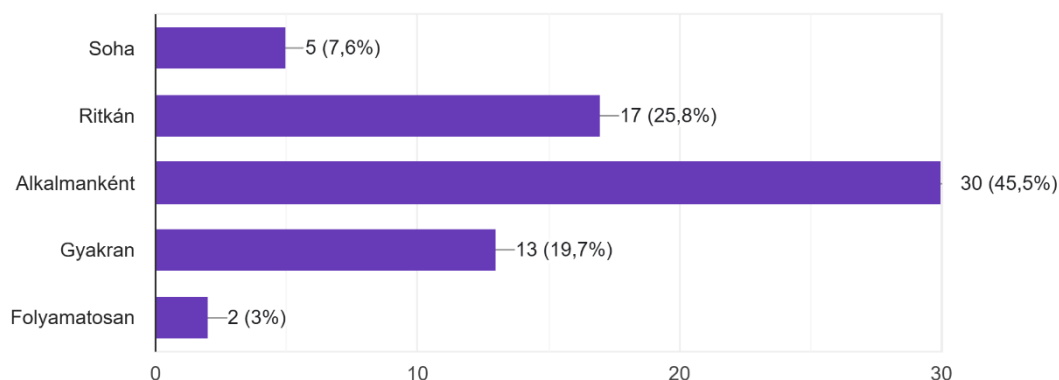
5. Helyi vállalkozások helyzete

5.1. Munkaerőhiány jelzése a vállalkozások részéről

A vállalkozások többsége alkalmanként (30 település) vagy ritkán (17 település) jelez munkaerőhiányt, ami azt mutatja, hogy a probléma jelen van, de nem folyamatos. A „gyakran” kategória (13 település) arra utal, hogy bizonyos ágazatokban vagy településeken a munkaerőhiány tartós. A folyamatos munkaerőhiányt jelző települések aránya alacsony (2 település), ami pozitív jel, de figyelmeztető is lehet a jövőre nézve. A munkaerőhiány jelzése összefügg a képzési hiányokkal és az elvándorlással. A települések számára fontos a munkaerő-megtartási programok és a képzési támogatások erősítése.

5. Helyi vállalkozások helyzete 5.1. Milyen gyakran jeleznek munkaerőhiányt a vállalkozások?

66 válasz

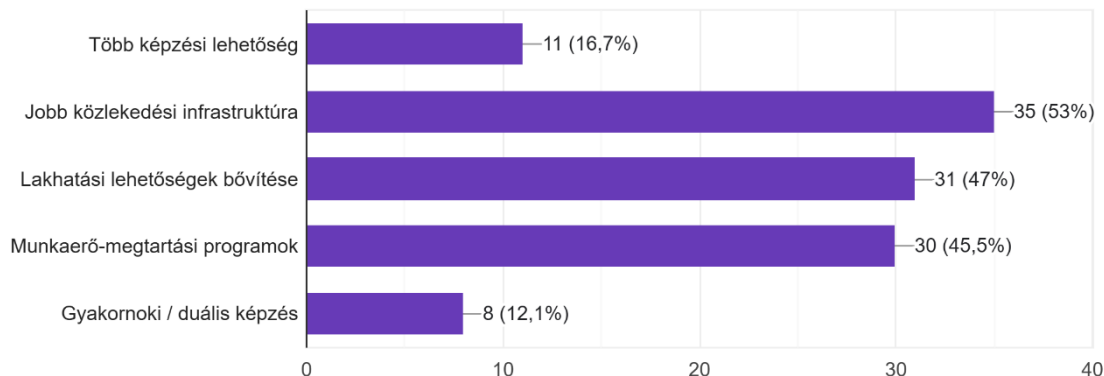

5.2. A vállalkozások leggyakoribb igényei

A vállalkozások leggyakoribb igénye a jobb közlekedési infrastruktúra (35 település), ami a térség mobilitási problémáira utal. A lakhatási lehetőségek bővítése (31 település) azt mutatja, hogy a munkavállalók elhelyezése komoly kihívás. A munkaerő-megtartási programok iránti igény (30 település) a munkaerőhiány strukturális jellegét jelzi. A több képzési lehetőség iránti igény (11 település) összhangban áll a képzési hiányokkal. A gyakornoki és duális képzés iránti alacsonyabb igény (8 település) arra utal, hogy a vállalkozások nem mindenhol látják a hosszú távú utánpótlás fontosságát. A vállalkozói igények alapján komplex fejlesztési csomag szükséges.

5.2. Mely igények a leggyakoribbak a vállalkozások részéről? (több válasz)

66 válasz

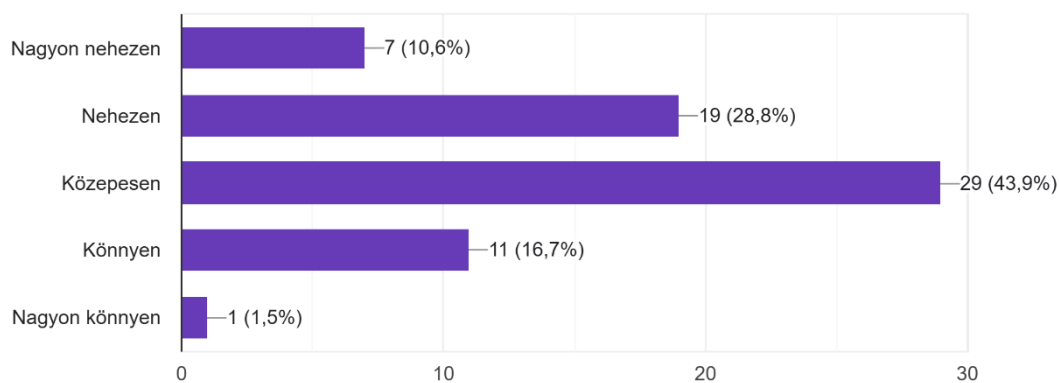
6. Lakhatás és életminőség

6.1. Lakhatás elérhetősége

A települések többsége szerint a lakhatás közepesen (29 település) vagy nehezen (19 település) elérhető. Ez azt mutatja, hogy a lakhatási piac nem tud lépést tartani a munkaerőpiaci igényekkel. A nagyon nehezen elérhető lakhatást jelző települések aránya (7 település) különösen problémás, mert ezek a települések kevésbé vonzóak a munkavállalók számára. A könnyen elérhető lakhatást jelző települések aránya alacsony (11 település), ami a térség lakhatási feszültségeire utal. A lakhatási problémák hozzájárulnak az elvándorláshoz és a munkaerőhiányhoz. A települések számára lakhatási támogatások és bérlakásprogramok szükségesek.

6. Lakhatás és életminőség 6.1. Mennyire elérhető a lakhatás a településen?

66 válasz

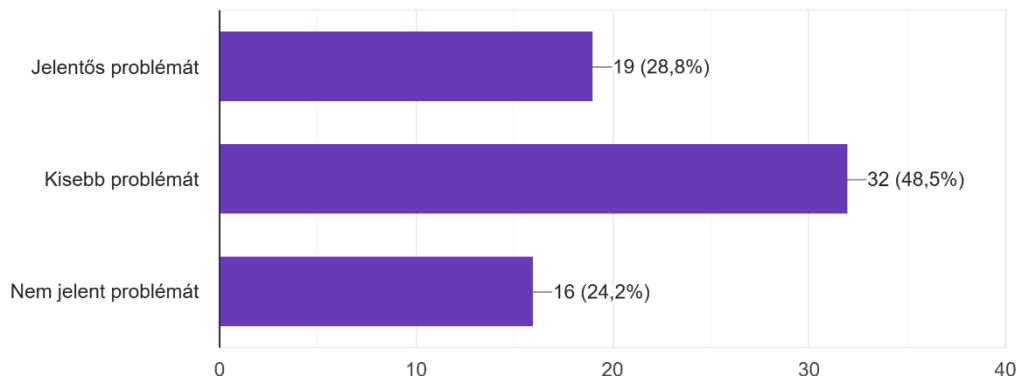

6.2. A munkavállalói lakhatás problémája

A települések többsége szerint a munkavállalói lakhatás hiánya kisebb (32 település) vagy jelentős (19 település) problémát okoz. Ez azt mutatja, hogy a lakhatási piac nem tudja megfelelően kiszolgálni a munkaerőpiaci igényeket. A probléma különösen a fiatalok és az alacsonyabb jövedelmű munkavállalók esetében jelentős. A lakhatási nehézségek hozzájárulnak az elvándorláshoz és a munkaerőhiányhoz. A települések számára fontos a lakhatási támogatások és a bérlakásprogramok fejlesztése. A lakhatási problémák kezelése nélkül a munkaerőpiaci helyzet nem javítható.

6.2. Jelent-e problémát a munkavállalók lakhatási lehetőségeinek hiánya?

66 válasz

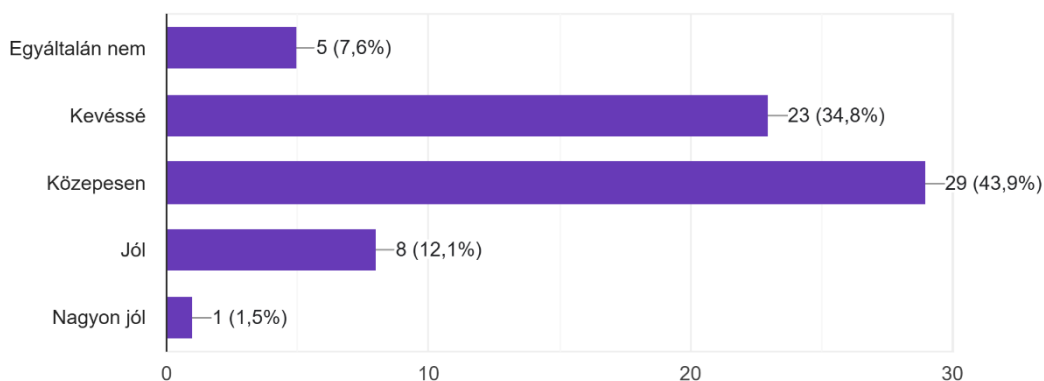
7. Foglalkoztatási programok és támogatások

7.1. Foglalkoztatási programok ismertsége

A foglalkoztatási programok ismertsége közepes (29 település), ami azt mutatja, hogy a programok elérhetők, de nem minden településen ismertek. A „kevésbé ismert” kategória (23 település) arra utal, hogy a kommunikáció és tájékoztatás nem megfelelő. A jól vagy nagyon jól ismert programokat jelző települések aránya alacsony (9 település), ami fejlesztési lehetőséget jelez. A programok ismertsége összefügg a települések méretével és intézményi kapacitásával. A foglalkoztatási programok hatékonysága növelhető lenne célzott kommunikációval és helyi partnerségekkel.

7. Foglalkoztatási programok és támogatások 7.1. Mennyire ismertek a foglalkoztatási programok a településen?

66 válasz

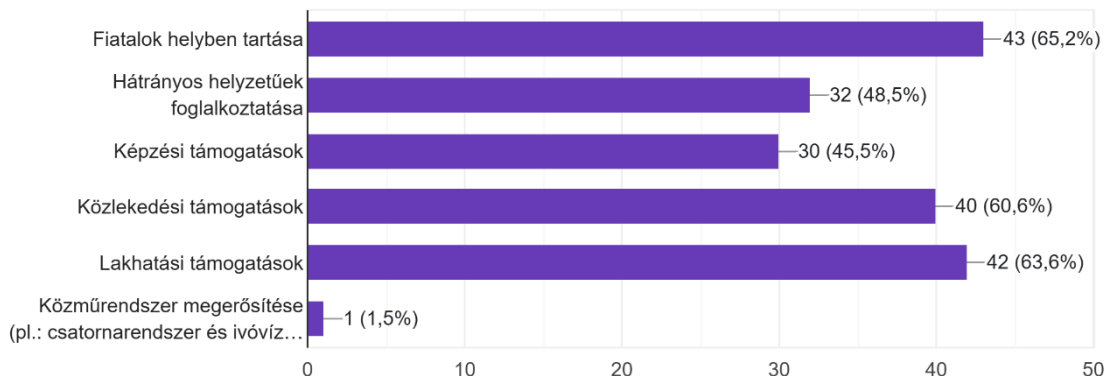

7.2. Új támogatások szükségessége

A települések szerint a legfontosabb támogatási területek a fiatalok helyben tartása (43 település), a lakhatási támogatások (42 település) és a közlekedési támogatások (40 település). Ezek a prioritások a térség demográfiai és mobilitási problémáira utalnak. A hátrányos helyzetűek foglalkoztatásának támogatása (32 település) szintén jelentős igény. A képzési támogatások iránti igény (30 település) összhangban áll a képzési hiányokkal. A települések komplex támogatási csomagot igényelnek, amely egyszerre célozza a mobilitást, lakhatást és képzést.

7.2. Mely területeken lenne szükség új támogatásokra? (több válasz)

66 válasz

8. fejezetét (jövőbeli kihívások + digitalizáció)

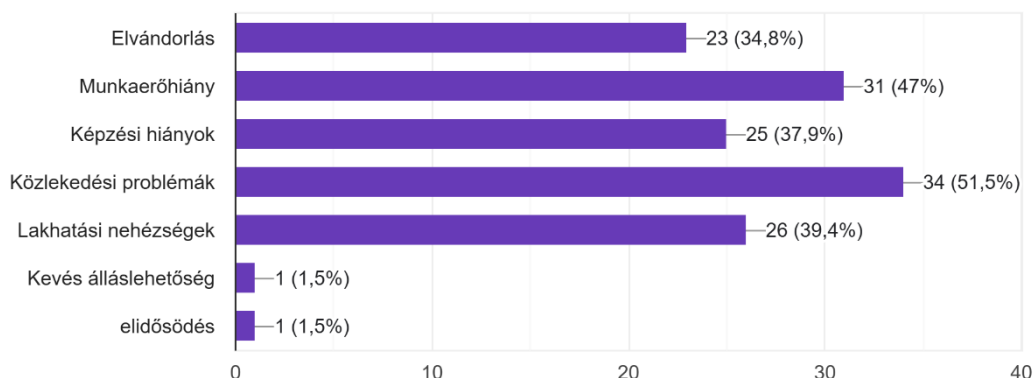
Ez a blokk stratégiailag a legfontosabb, mert a települések hosszú távú irányait mutatja.

8.1. A település legnagyobb munkaerőpiaci kihívásai

A települések szerint a legnagyobb munkaerőpiaci kihívást a közlekedési problémák jelentik (34 település), ami egyértelműen meghatározza a térség foglalkoztatási lehetőségeit és a munkaerő mobilitását. A második legjelentősebb kihívás a munkaerőhiány (31 település), amely több ágazatban is tartósan fennáll, különösen az egészségügyben, az építőiparban és a szakmunkás területeken. A képzési hiányok (25 település) tovább erősítik a munkaerőhiányt, mivel a helyi képzési rendszer nem tudja biztosítani a szükséges utánpótlást. A lakhatási nehézségek (26 település) a munkavállalók helyben tartását akadályozzák, különösen a fiatalokét. Az elvándorlás (23 település) hosszú távon demográfiai és gazdasági kockázatot jelent, mivel a települések elveszítik a munkaképes korú lakosságot. A kevés álláslehetőség és az elidősödés ugyan kisebb arányban jelenik meg, de ezek a problémák a legkisebb településeket különösen érintik. A kihívások összessége egy komplex, egymást erősítő problémarendszert rajzol ki, amely integrált fejlesztési beavatkozásokat igényel.

8. Jövőbeli kihívások 8.1. Melyek a település legnagyobb munkaerőpiaci kihívásai? (több válasz)

66 válasz

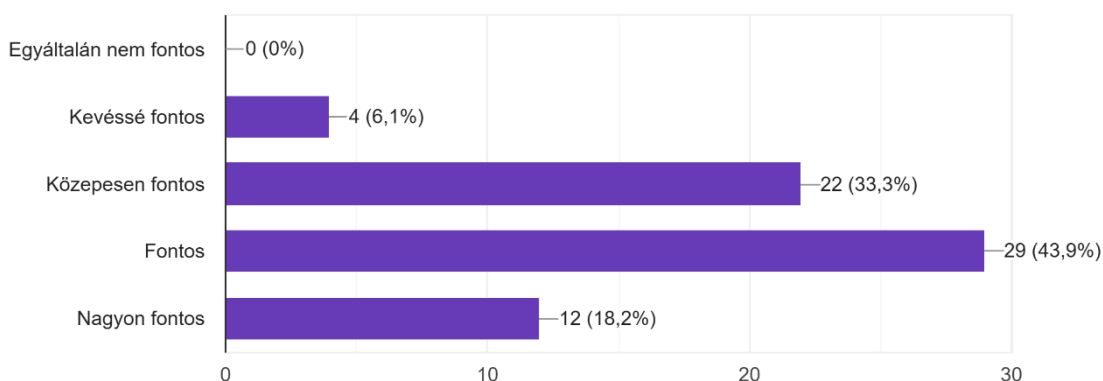

8.2. A digitalizáció és automatizáció fontossága

A települések többsége szerint a digitalizáció és automatizáció fontos (29 település) vagy nagyon fontos (12 település), ami azt mutatja, hogy a térség felismerte a modern gazdasági működés alapvető követelményeit. A „közepesen fontos” kategória (22 település) arra utal, hogy a települések egy része még nem rendelkezik megfelelő digitális infrastruktúrával vagy kompetenciákkal. A „kevésbé fontos” válaszok aránya alacsony (4 település), ami pozitív jel, hiszen a digitalizáció elutasítása hosszú távon versenyképességi hátrányt jelentene. A digitalizáció fontosságának elismerése összhangban áll a vállalkozások igényeivel, különösen a digitális kompetenciák fejlesztésének szükségességével. A települések számára a digitalizáció nemcsak technológiai kérdés, hanem a gazdasági diverzifikáció és a munkaerőpiaci alkalmazkodóképesség kulcsa. A digitalizációs fejlesztések hozzájárulhatnak a fiatalok helyben tartásához és a vállalkozások versenyképességének növeléséhez.

8.2. Mennyire tartja fontosnak a digitalizáció és automatizáció hatását?

66 válasz

A KÉRDŐÍV SZINTÉZISE

A 66 kérdőívet kitöltő önkormányzat kérdőív elemzési eredményei alapján a térség települései egy kistélepülés-domináns, KKV-alapú, erősen ingázó gazdasági térséget alkotnak, ahol a munkaerőpiaci és gazdasági folyamatokat egyszerre határozza meg a helyi adottságok korlátossága és az agglomerációs hatások erős jelenléte. A gazdasági szerkezetet a mezőgazdaság, a szolgáltatások és a kereskedelem uralja, miközben a magasabb hozzáadott értékű ágazatok – ipar, logisztika, digitális gazdaság – csak korlátozottan vannak jelen. A munkaerőhiány több ágazatban is tartós, különösen a szállítási, logisztikai, feldolgozóipari, területeken, ami a képzési rendszer hiányosságaiával és az elvándorlással együtt komoly strukturális problémát jelent.

A közlekedési infrastruktúra hiányosságai – a rossz utak, ritka buszjáratok, kerékpárutak hiánya – a térség egyik legkritikusabb akadályát jelentik, amelyek közvetlenül befolyásolják a foglalkoztatást és a gazdasági fejlődést. A lakhatási nehézségek tovább rontják a munkaerő-megtartást, különösen a fiatalok körében. A képzési kínálat részben megfelelő, de jelentős hiányok vannak a hiányszakmák (Logisztika, Szállítás, Szakipar, Építőipar, Feldolgozóipar, Technológia) a felnőttképzés, a digitális kompetenciák és a nyelvi képzések területén.

A települések jövőbeli kihívásai egyértelműen kirajzolják a fejlesztési irányokat, A mobilitásfejlesztés, képzési rendszer modernizálása, lakhatási támogatások, vállalkozásfejlesztés, digitalizáció és fiatalok megtartása. A térség akkor lehet versenyképes, ha ezekre a területekre egyszerre, összehangoltan reagál.

STRATÉGIAI ÖSSZEFOGLALÓ

(TOP Plusz 3.1.1-21 felülvizsgálathoz illeszkedően)

A térség településeinek munkaerőpiaci és gazdasági helyzete erősen kistelepülés-domináns, ahol a gazdasági szerkezetet a mezőgazdaság, a szolgáltatások és a kereskedelem határozza meg. A vállalkozói aktivitás közepes, a helyi gazdaság gerincét a mikro- és kisvállalkozások adják, míg a nagyvállalatok jelenléte korlátozott. A települések jelentős része közepes vagy erős gazdasági visszaesést tapasztalt, ami a gazdasági sérülékenységre utal.

A munkaerőpiacot a szakemberhiány, különösen az egészségügyben, az építőiparban és a szakmunkás területeken jellemzi. A legnehezebben betölthető munkakörök a szakmunkások, egészségügyi dolgozók és pedagógusok, ami a humán erőforrás-ellátottság strukturális problémáira mutat rá. A települések többsége erősen ingázó, a munkába járás többnyire megoldott, ugyanakkor a közlekedési infrastruktúra hiányosságai – rossz utak, ritka buszjáratok, kerékpárutak hiánya – jelentős akadályt jelentenek.

A képzési kínálat részben felel meg a helyi igényeknek, azonban hiány mutatkozik a hiányszakmák képzésében, a felnőttképzésben, a digitális kompetenciák fejlesztésében és a nyelvi képzésekben. A vállalkozások és képző intézmények közötti kapcsolat nem elég erős, ami akadályozza a munkaerőpiaci alkalmazkodóképességet.

A lakhatás közepesen elérhető, de a munkavállalói lakhatási lehetőségek hiánya sok településen problémát okoz. A foglalkoztatási programok ismertsége közepes, ugyanakkor a települések jelentős igényt fogalmaznak meg a fiatalok helyben tartására, a lakhatási és közlekedési támogatásokra.

A jövő legnagyobb kihívásai a közlekedési problémák, a munkaerőhiány, a lakhatási nehézségek, a képzési hiányok és az elvándorlás. A térség fejlesztési irányai ezért a mobilitás javítására, a képzési rendszer megerősítésére, a helyi vállalkozások támogatására, a lakhatási feltételek javítására és a fiatalok megtartására kell, hogy fókuszáljanak.